

Pangkalahatang Anestisya

Isang maikling gabay para sa mga kabataan mula 12 taong gulang

Pangkalahatang Anestisya

Ang pangkalahatang anestisya ay paggamit ng gamot (o kung minsan ay anesthetic gas) ng iyong anestesista para mawalan ka ng malay. Ito ay parang isang mahimbing na tulog at nangangahulugan na hindi mo makikita, marinig o maramdaman ang anumang bagay habang ikaw ay nasa operasyon (kung ano ang iyong pinagagawa).

Ang pangkalahatang anestisya ay mahalaga para sa maraming mga pamamaraan kabilang ang mga operasyon at ilang medikal na pagsusuri.

Pangkat ng Anestisya

Ang mga anestesista ay mga doktor na nagkaroon ng espesyal na pagsasanay sa paggamit ng mga anestetik upang mapanatiling komportable at ligtas ang mga tao habang sila ay may operasyon at/o mga pagsusuri.

Ikaw at ang iyong magulang/tagapag-alaga ay makikipagkita sa isang anestesista bago ang iyong pamamaraan. Magtatanong sila tungkol sa iyong kalusugan at magsasang-ayon kayong dalawa sa isang plano para sa iyong anestetik at pag-alis ng sakit. Masaya silang sagutin ang anumang mga katanungan na mayroon ka.

Susuportahan ng ibang mga miyembro ng staff ang anestesista kabilang ang Anaesthesia Associates, operating department practitioners (minsan tinatawag na ODPs) at surgical nurses.

Pagpayag

Makikipagtulungan ang anestesista sa iyo at sa iyong magulang/tagapag-alaga upang sumang-ayon sa isang plano para sa iyong pangangalaga. Walang mangyayari sa iyo hangga't hindi napag-uusapan at napagkasunduan ang plano. Maaari kang magtanong hangga't gusto mo upang maunawaan mo ang lahat ng nangyayari at 'pumayag' (sang-ayon) sa plano. Kung mas matanda ka, mas malaki ang magagawa mo sa paggawa ng desisyon dahil mas malalim ang iyong pag-unawa.

Ikaw o ang iyong magulang/tagapag-alaga ay pipirma ng isang dokumento ng pahintulot kapag nasiyahan ka na sa iminungkahing pangangalagang anestetik. Maaari kang magbasa ng higit pa tungkol sa pahintulot sa aming web guide para sa kabataan (www.rcoa.ac.uk/childrensinfo).

Paghahanda para sa iyong anestetik

Ang iyong kalusugan

- Kailangan mong maging malusog hangga't maaari bago bigyan ng anestetik. Ang pagkakaroon ng malusog na mga pagbabago sa pamumuhay bago ka bigyan ng anestetik ay makakatulong sa iyong mabilis na paggaling.
- Kung magagawa mo, sa anim na linggo bago ang iyong operasyon, subukang iwasang makalanghap ng usok ng sigarilyo ng ibang tao at huwag manigarilyo. Marahil ay pag-isipang hilingin sa sinumang kasama mo sa bahay na naninigarilyo na gawin ito sa labas sa panahong ito.
- Ang mga bata at kabataan ay pinapayuhan na huwag uminom ng alak bago ang edad na 18. Ang paggamit ng alkohol at recreational na droga sa panahon ng iyong teenage years ay maaaring humantong sa malawak na hanay ng mga problema sa kalusugan at panlipunan. Magbasa nang higit pa sa website ng NHS (<http://bit.ly/3mo2QP0>).
- Kung mayroon kang anumang pangmatagalang problemang medikal na hindi maayos na nakontrol, ikaw o ang iyong magulang/tagapag-alaga ay dapat makipag-ugnayan sa iyong GP o espesyalista bago ang petsa ng iyong operasyon at sabihin sa kanila na ikaw ay tatanggap ng anestesya. Pagkatapos ay maaari mo silang kausapin tungkol sa kung anong mga hakbang ang kailangan mong gawin at ng iyong anestesista para maging ligtas ka hangga't maaari habang nasa ospital.
- Dalhin sa ospital ang iyong mga gamot na regular mong iniinom.
- Para sa iyong sariling kaligtasan, kailangang malaman ng iyong anestesista kung ikaw ay gumagamit ng contraceptive pill o ng anumang mga recreational na droga.
- Kung maaari, maghanap ng impormasyon tungkol sa anumang mga allergy o sinumang miyembro ng pamilya na nagkaroon ng reaksyon sa anestetik, para masabi mo sa iyong anestesista.
- Normal na gumawa ng pregnancy test para sa sinumang batang babae na higit sa 12 taong gulang sa pamamagitan ng pagsuri ng sample ng ihi. Para malaman kung bakit ito ginagawa, basahin ang leaflet na ito (<http://bit.ly/31Qncab>). Alam namin na maaaring ito mukhang nakakahiya, ngunit ang mga kawani ay sanay na gawin ang mga pagsusulit na ito nang maingat hangga't maaari.

- Kapag tinanong ka ng anestesista tungkol sa paninigarilyo, pag-inom at paggamit ng droga, mangyaring maging tapat sa iyong mga sagot. Alam namin na maaaring mahirap talakayin ang mga isyung ito, kaya kung nais mong wala roon ang iyong magulang/tagapag-alaga, maaari mong hilingin na makipag-usap sa anestesista nang mag-isa.
- Kakailanganin ng iyong magulang/tagapag-alaga ng sapat na kaalaman tungkol sa operasyon at anumang mga panganib upang mabigyang pahintulot ang iyong operasyon kung wala ka pang sapat na gulang na lagdaan ang sarili mong form ng pahintulot.
- Bago ka pumunta sa ospital, kung maaari, maghanap ng impormasyon tungkol sa anumang mga allergy, o sinumang miyembro ng pamilya na nagkaroon ng reaksyon sa anesthetics, para masabi mo sa iyong anesthetist.

Pagkain at pag-inom bago ang pagbigay sa iyo ng anestetik

- Bibigyan ka ng ospital ng malinaw na tagubilin kung kailan dapat huminto sa pagkain at pag-inom bago ang iyong operasyon.
- Importanteng sundin mo ang mga tagubilin ito para sa iyong kaligtasan. Kung mayroong pagkain o tubig sa iyong tiyan habang itinuturok ang anestisya, maaari itong bumara sa iyong lalamunan at pumasok sa iyong baga. Maaari itong magsanhi na mabulunan ka o magdulot ng malubhang pinsala sa iyong mga baga. Karaniwan kang hihikayating uminom nang mas kaunting dami ng malinaw na likido (karaniwan ay tubig o pinalabnaw na kalabasa) - ito ay ligtas hanggang sa mas malapit sa oras ng pagbibigay sa iyo ng anestetik.

Damit

- Magsuot ng maluwag at komportable na madaling labhan pagkatapos.
- Magtanong kung kailangan mong magdala ng mga pajama, tsinelas at/o dressing gown.
- Magdala ng extrang damit sa pag-uwi.
- Maaari kang pagsuutin ng gown ng ospital.
- Kadalasan ay maaari mong suutin ang karamihan ng iyong damit na panloob kapag pumunta ka sa operating room, kabilang ang isang bra kung wala itong metal underwiring, ngunit tanungin ito sa iyong nars. Ang damit na panloob kung minsan ay maaaring kailangang tanggalin sa panahon ng operasyon o test.
- Paminsan-minsan ay maaaring mag-ahit ang surgeon ng ilang buhok mula sa lugar ng operasyon, ngunit kadalasan ay sasabihin nila sa iyo nang maaga kung mangyayari ito.
- Maaaring hilingin sa iyo na magsuot ng mga elasticated na medyas na hanggang tuhod bago ang iyong operasyon. Nakakatulong ang mga ito na panatilihin maayos ang pagdaloy ng dugo sa paligid ng iyong mga binti upang maiwasan ang mga pamumuo ng dugo.

Alahas at make-up

- Mangyaring iwanan ang anumang alahas at hikaw sa bahay kung maaari. Kung hindi mo maalís ang iyong alahas, posibleng takpan ito ng tape upang maiwasan ang pinsala dito o sa iyong balat.
- Mangyaring iwasan ang pagsusuot ng make-up at cutix. Maaaring kailanganin itong alisin ng mga kawani ng ospital upang masubaybayan ka nila sa panahon ng pamamaraan.

Pagpuno ng oras

- Kadalasan ay maraming panahon ng paghihintay.
- Magdala ng gagawin (halimbawa, isang libro, magazine o iyong mobile phone). Mangyaring tandaan ang iyong mga headphone at charger.
- Mangyaring tandaan na huwag manigarilyo o ngumuya ng gum sa panahong ito ng paghihintay, at maingat na sundin ang mga alituntunin sa pagkain at pag-inom.

Pagkakaroon ng anestetik

- Madalas na sisimulan ng iyong anestesista ang pagbibigay sa iyo ng anestetik sa isang silid sa tabi ng operating room, na tinatawag na anesthetic room. Minsan maaari itong mangyari sa silid kung saan magaganap ang operasyon/test.
- Karaniwang sisimulan ng iyong anestesista ang iyong anestetik sa pamamagitan ng pagbibigay sa iyo ng ilang gamot sa pamamagitan ng cannula (tingnan sa ibaba para sa karagdagang impormasyon tungkol dito). Hindi gaanong karaniwang hihilingin sa iyo na huminga ng gas na medyo kaamoy ng mga felt-tip pen. Minsan maaari mong piliin kung alin ang gagamitin.
- Ang pagbibigay ng gamot sa pamamagitan ng iyong cannula ay ang pinakamabilis na paraan para ma-anesthetize ka. Kung lalanghapin mo ang gas, magkakaroon ka ng cannula sa sandaling ikaw ay mawalan ng malay, kaya ang anestesista ay maaaring magbigay sa iyo ng higit pang pampamanhid, mga pangpawala ng sakit o iba pang mga gamot at likido sa panahon ng iyong pamamaraan. Ang alinmang paraan ay maaaring magsanhi ng pakiramdam na lutang (hilo-hilo) bago ka mawalan ng malay.
- Kung gusto mo, ang iyong magulang/tagapag-alaga ay maaaring manatili sa iyo hanggang sa ikaw ay mawalan ng malay. Pagkatapos nito, maaari ka nilang hintayin sa waiting room o sa ward. Bilang kahalili, mananatili sa iyo ang isang nars habang nagsisimula nang gumana ang anesthetic.

Cannula

- Ang cannula ay isang manipis, nababaluktot na plastik na tubo na inilalagay sa isang ugat, kadalasan sa likod ng iyong kamay.
- Maaari kang bigyan ng numbing cream o isang espesyal na malamig na spray para sa likod ng iyong kamay upang mabawasan ang anumang kakulangan sa ginhawa kapag inilagay ang cannula.
- Ang isang pinong karayom ay ginagamit upang ilagay ang cannula, pagkatapos ay ang karayom ay tinanggal kaagad.

- Kapag nakalagay na ang cannula, ang iyong mga gamot ay maaaring ibigay sa pamamagitan nito nang hindi gumagamit ng anumang mga karayom. Minsan ito ay maaaring magdulot ng kaunting lamig, pangingingilig o bahagyang kakulangan sa ginhawa.
- Ang iyong cannula ay karaniwang iniwan sa lugar pagkatapos ng operasyon kung sakaling kailangan mo ng mga pangpawala ng sakit, likido o iba pang mga gamot sa ibang pagkakataon.

Habang may anestetik

- Ang isang anestesista ay mananatili sa iyo sa lahat ng oras.
- Ang trabaho ng anestesista ay panatilihin kang ligtas at bigyan ka ng sapat na pampamanhid at lunas sa pananakit para panatilihin kang walang malay hanggang matapos ang operasyon.
- Ang paggising sa gitna ng isang pampamanhid ay napakabihirang mangyari, dahil sinusubaybayan ka nang mahigpit ng anestesista (kabilang ang iyong presyon ng dugo, tibok ng puso at paghinga) upang matiyak na natatanggap mo ang tamang antas ng anestetik.

Paggising pagkatapos

- Ang lahat ng mga operasyon/pagsusuri ay tumatagal ng iba't ibang haba ng oras, ngunit sa sandaling matapos ang pamamaraan, hihinto ang anestesista sa pagbibigay sa iyo ng anestetik. Hahayaan ka nitong magising pagkalipas ng limang minuto.
- Malamang na magigising ka sa silid para sa paggaling ngunit maaaring hindi mo na matandaan ang mga unang minuto o mapagtanto kung nasaan ka talaga. Ang isang sinanay na miyembro ng surgical team, karaniwang isang recovery nars, ang mag-aalaga sa iyo.
- Ang iyong pakiramdam pagkatapos ay depende sa uri ng pamamaraan at anestetik na mayroon ka. Ang ilang mga tao ay maaaring magkaroon ng namamagang tuyong lalamunan, sakit ng ulo, nanginginig o medyo may sakit. Karaniwang bibigyan ka ng iyong anestesista ng gamot upang maiwasan sumama ang iyong pakiramdam o ang pagkakasakit. Minsan maaari kang makaramdam ng kaunting lamig o panginginginig – kung gayon ay bibigyan ka ng pinainit na kumot upang mabilis kang mapainit.

Paggamot ng sakit

- Mahalagang pigilan at gamutin ang pananakit, at ang ilang tao (at ilang uri ng operasyon) ay nangangailangan ng higit na lunas sa sakit kaysa sa iba.
- Mas madaling gamutin ang sakit bago ito lumala, kaya dapat kang humingi ng tulong sa iyong recovery nurse o anestesista sa tuwing nagsisimula kang makaramdam na hindi ka komportable, sa halip na maghintay hanggang lumala ito.

Pagbalik sa ward

- Maaaring makaramdam ka ng sobrang pagod sa una.
- Kung mayroon kang anumang mga problema, ipaalam sa isang tao para makatulong sila. Maaaring kailanganin mong pindutin ang buzzer o hilingin sa iyong magulang/tagapag-alaga na maghanap ng nurse para sa iyo.
- Kung gaano ka kabilis makakain at makakainom muli ay depende sa uri ng pamamaraan at mga pangpawala ng sakit na natanggap mo. Mapapayuhan ka ng iyong nars o anestesista.
- Mananatili ka sa ospital hanggang sa ligtas kang umuwi. Para sa maraming mga pamamaraan maaari kang umuwi sa parehong araw kung karaniwan kang malusog at ang pamamaraan ay direktso.

Mga panganib ng anestisyá

Ang mga malubhang problema pagkatapos ng anestisyá ay napakabihira. Maaari mong malaman ang higit pa tungkol sa mga panganib ng anestisyá sa:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/risks/risk-leaflets

Mga lokal at rehiyonal na anestisyá

- Minsan maaari mong piliing manatiling gising sa panahon ng iyong operasyon. Kung ito ay isang posibilidad, tatalakayin ito ng iyong surgeon at/o anestesista sa iyo at sa iyong magulang/tagapag-alaga. Kung ganoon, maaari kang magpa-injection ng lokal na anestisyá para manhid ang isang bahagi ng iyong katawan para hindi ka makaramdam ng sakit doon.
- Kung sa tingin mo ay gusto mong manatiling gising, maaari mong talakayin ito sa iyong preassessment meeting kasama ang anesthetist o magbasa pa tungkol dito sa: www.rcoa.ac.uk/childrensinfo

Kung gusto mong malaman ang higit pa

- Ang mga leaflet na tinatawag na You and Your Anaesthetic and Aneasthesia Explained ay makukuha sa RCoA website at maaaring makuha mula sa iyong lokal na ospital.
- Maaari kang makakuha ng higit pang impormasyon sa: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/leaflets-video-resources

Sinisikap naming tiyaking tumpak at napapanahon ang impormasyon sa polyetong ito, ngunit hindi namin ito magagarantiya. Hindi namin inaasahan na masasagot ng pangkalahatang impormasyon na ito ang lahat ng posibleng tanong mo o na matatalakay nito ang lahat ng maaaring mahalaga para sa iyo. Dapat mong talakayin ang iyong mga desisyon at anumang alalahanin mo sa iyong medikal na team, gamit ang polyetong ito bilang gabay. Hindi dapat ituring na payo ang polyetong ito. Hindi ito maaaring gamitin para sa anumang layuning komersyal o pangnegosyo. Para mabasa ang buong disclaimer, mag-click dito (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/tagalog).

Gawa ang lahat ng pagsasalin ng komunidad ng mga tagasalin ng Translators Without Borders. Sinusuri ang kalidad ng mga pagsasalang ito para masigurong tumpak hangga't maaari ang mga salin, ngunit maaaring magkaroon ng mga hindi tumpak na salin at maling pagpapakahulugan sa ilang impormasyon.

Sabihin sa amin kung ano ang palagay mo

Tumatanggap kami ng mga mungkahi upang pagandahin ang leaflet na ito.

Kung mayroon kang anumang mga puna na nais mong sabihin, mangyaring i-email ang mga ito sa: patientinformation@rcoa.ac.uk

Royal College of Anaesthetists

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Ikatlong Edisyon, Abril 2021

Ang leaflet na ito ay susuriin sa loob ng tatlong taon mula sa araw ng paglathala.

© 2021 Royal College of Anaesthetists and Association of Paediatric Anaesthetists of Great Britain and Ireland

Ang leaflet na ito ay maaaring makopya para sa layunin ng paggawa ng mga materyales sa impormasyon ng pasyente. Mangyaring bigyan ng sipi ang orihinal sanggunian na ito. Kung gusto mong gamitin ang bahagi ng leaflet na ito para sa ibang publikasyon, dapat bigyan ng angkop na pagkilala at kailangang alisin ang mga logo, tatak at mga imahen. Para sa karagdagang impormasyon, mangyaring makipag-ugnay sa amin.